

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทย

ตาม อายุ เพศ และความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยมีรูปแบบแตกต่างกันไป ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยมีบทบาททางสังคมของผู้พูดและผู้ฟังเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดรูปแบบคำเรียกขานดังเสนอไปแล้วใน 2.3 และ 2.4 นอกจากบทบาททางสังคมที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการใช้คำเรียกขานแล้ว อายุ เพศ และความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คำเรียกขานมีรูปแบบแตกต่างกันไปเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาศึกษาว่าอายุ เพศ และความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง เป็นปัจจัยที่กำหนดคำเรียกขานให้มีรูปแบบแปรไปเป็นรูปแบบใดบ้าง ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามอายุของผู้พูดกับผู้ฟัง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกขานในภาษาไทยพบว่า อายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คำเรียกขานที่ผู้พูดเรียกขานผู้ฟังมีรูปแบบต่างกันไปด้วย กล่าวคือเมื่อผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟังจะใช้คำเรียกขานรูปแบบหนึ่ง เมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากับผู้ฟังจะใช้คำเรียกขานอีกรูปแบบหนึ่ง และเมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังก็จะใช้คำเรียกขานอีกรูปแบบหนึ่งดังจะเห็นได้จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) แสดงจำนวนคำเรียกขานในภาษาไทยแต่ละรูปแบบที่ปรากฏตามอายุของผู้พูดกับผู้ฟังในแต่ละบทบาททางสังคมของผู้พูดโดยช่องตามแนวดิ่งแสดงรูปแบบคำเรียกขาน ช่องตามแนวนอนแสดงอายุของผู้พูดในแต่ละบทบาททางสังคมซึ่งจำแนกเป็น อายุมากกว่า เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าผู้ฟัง อายุเท่ากัน เมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากับผู้ฟัง อายุน้อยกว่า เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟัง หนึ่งบทบาททางสังคมของผู้พูดที่นำมาพิจารณาตามอายุ คือ ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา สามี ภรรยา เพื่อน คู่รัก คนรู้จัก คนไม่รู้จัก

ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังสามารถแปรไปตามอายุของบทบาทเหล่านี้ได้

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังทั้ง 10 บทบาท โดยพิจารณาตามอายุมีรูปแบบดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาตามอายุ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามอายุ

การใช้คำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่าใช้เรียกขานผู้บังคับบัญชาของตนมีรูปแบบดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามอายุ

12.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	82.5
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	12.3
3.	คำนำหน้า	5.2

12.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	77.8
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	19.7
3.	คำนำหน้า	2.5

12.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	50.0
2.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	35.4
3.	ชื่อ	14.6

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาอายุมากกว่าและเท่ากันใช้เรียกผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า และเท่ากัน มีรูปแบบที่เหมือนกันและปริมาณการใช้ใกล้เคียงกัน คือ ชื่อ เช่น ละออ ขวัญ หัสยา เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณวิท คุณนารา และ คำนำหน้า เช่น หนู คุณ แต่เมื่อผู้บังคับบัญชามีอายุน้อยกว่าผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณหัสยา คุณผกา มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น น้าพิม และ ชื่อ เช่น วิภา พิมพา

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามอายุ แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บังคับบัญชามีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ใต้บังคับบัญชา คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบเหมือนกัน คือ ชื่อ ที่ใช้มากที่สุด รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ และ คำนำหน้า ตามลำดับ แต่เมื่อผู้บังคับบัญชามีอายุน้อยกว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะใช้ คำนำหน้า + ชื่อ มากที่สุดแทน รวมทั้งใช้ คำเรียกญาติ + ชื่อ เป็นรูปแบบรองลงมา ในขณะที่ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้น้อยที่สุด

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้
บังคับบัญชาตามอายุ

การใช้คำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า
เท่ากันและน้อยกว่าใช้เรียกขานผู้บังคับบัญชาของตน มีรูปแบบเรียงลำดับการใช้
มากที่สุดไปหาน้อยสุดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชา
ตามอายุ

13.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	90.0
2.	คำนำหน้า+อ./ต.	6.7
3.	คำนำหน้า+วลีฯ	3.3

13.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	68.8
2.	คำนำหน้า+อ./ต.	15.6
3.	คำนำหน้า	10.9
4.	ยศ	3.1
5.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.6

13.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	33.3
2.	คำเรียกญาติ	33.3
3.	ยศ	12.0
	คำนำหน้า+ชื่อ	12.0
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	7.1
5.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	2.3

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากันใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากันมีรูปแบบเหมือนกัน คือ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณไก่อ คุณพิน ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ ในขณะที่ผู้ใต้บังคับบัญชาอายุน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาจะใช้ คำนำหน้า เช่น คุณ คุณผู้หญิง และ คำเรียกญาติ เช่น พี่ ป้า มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง แต่ใช้ คำนำหน้า+ชื่อ เรียกผู้บังคับบัญชาเพียงร้อยละ 12.0 นอกจากนี้ยังมีการใช้ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ชาย เรียกผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่าตนด้วยแต่ปริมาณน้อยมาก จากรูปแบบคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาตามอายุ แสดงให้เห็นว่า คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาอายุมากกว่าหรือเท่ากันใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากัน และมีแนวโน้มผู้ใต้บังคับบัญชาอายุมากกว่าจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ เรียกผู้บังคับบัญชาของตน (ร้อยละ 90.0) มากกว่าผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาที่มีอายุเท่ากับตน (ร้อยละ 68.8) ในขณะที่ คำนำหน้า และ คำเรียกญาติ เป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาอายุน้อยกว่าใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาอายุมากกว่า และใช้ คำนำหน้า+ชื่อ น้อยมากเมื่อเทียบกับ คำนำหน้า และ คำเรียกญาติ

3.1.2 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างสามีกับภรรยาตามตามอายุ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่สามีใช้เรียกภรรยาตามอายุ จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) นั้นจะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่สามีเรียกขานภรรยาพบเฉพาะในกรณีที่สามีมีอายุมากกว่า และเท่ากับ เรียกขานภรรยา เนื่องจากสังคมไทยสามีจะมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับภรรยาของตน ซึ่งมีรูปแบบเรียงลำดับการใช้มากที่สุดไปหาน้อยสุดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 คำเรียกขานในภาษาไทยที่สามีใช้เรียกภรรยาตามอายุ

14.1 สามีอายุมากกว่าภรรยา

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	82.4
2.	คำนำหน้า	11.8
3.	คำเรียกญาติ	2.9
	วลีแสดงความรู้สึก	2.9

14.2 สามีอายุเท่ากับภรรยา

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	65.4
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	28.4
3.	คำนำหน้า	5.0
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.2

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่สามีอายุมากกว่าหรือเท่ากับภรรยาใช้เรียกขานภรรยาของตนมากที่สุด คือ ชื่อ เช่น พิม ชิม และสามีที่มีอายุมากกว่าจะเรียกภรรยาด้วย คำนำหน้า เป็นอันดับรองลงมา ในขณะที่สามีที่มีอายุเท่ากันจะเรียกภรรยาด้วย คำนำหน้า น้อยมากเพียงร้อยละ 5 แต่จะใช้ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณหยาด คุณไก่อ เป็นอันดับรองลงมาจากการใช้ ชื่อ จากรูปแบบคำเรียกขานที่สามีใช้เรียกภรรยาตามอายุแสดงให้เห็นว่า ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่สามีอายุมากกว่าหรือเท่ากันใช้เรียกภรรยาของตน แต่อย่างไรก็ตามสามี

อายุมากกว่าใช้ ชื่อ เรียกภรรยาของตน (ร้อยละ 82.4) มากกว่าสามีอายุเท่ากัน ใช้เรียกภรรยา (ร้อยละ 65.4) เมื่อเทียบกัน นอกจากนี้สามีที่อายุมากกว่าภรรยามีแนวโน้มในการใช้ วลีแสดงความรู้สึก เช่น ที่รัก เรียกภรรยาของตน แม้จะมีปริมาณการใช้้น้อยมาก คือ ร้อยละ 2.9

ข. ค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ภรรยาใช้เรียกสามีจำแนกตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าค่าเรียกขานที่ภรรยาเรียกขานสามี พบเฉพาะในกรณีที่ภรรยาอายุเท่ากันและน้อยกว่าสามี เนื่องจากในสังคมไทยภรรยาจะมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับสามี ซึ่งมีรูปแบบเรียงลำดับการใช้มากที่สุดไปหาน้อยสุดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ภรรยาใช้เรียกสามีตามอายุ

15.1 ภรรยาอายุเท่ากับสามี

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	76.4
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	20.8
3.	คำนำหน้า	1.4
	วลีแสดงความรู้สึก	1.4

15.2 ภรรยาอายุน้อยกว่าสามี

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	50.0
2.	ค่าเรียกญาติ	36.4
3.	คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ	13.6

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า ค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ภรรยาที่มีอายุเท่ากันและอายุน้อยกว่าสามีใช้เรียกขานสามีของตนมีรูปแบบแตกต่างกันดังนี้ คือ เมื่อภรรยาอายุเท่ากับสามีก็จะเรียกขานสามีของตนด้วย ชื่อ มากที่สุดถึงร้อยละ 76.4 เช่น วุฒิ รพล แม็ค รองลงมา ได้แก่ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณวุฒิ

คุณนินทร์ คำนำหน้า เช่น คุณ และ วลีแสดงความรู้สึก เช่น ทูนหัว ในขณะที่ภรรยาที่มีอายุน้อยกว่าสามีจะเรียกขานสามีของตนด้วย คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น พี่ไฟ มากที่สุดถึงร้อยละ 50 รองลงมา ได้แก่ คำเรียกญาติ เช่น พี่ และ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ เช่น คุณพี่ ตามลำดับ

จากการใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ที่ภรรยาเรียกขานสามีตามอายุ แสดงว่าคำเรียกขานที่ภรรยาใช้เรียกสามีขึ้นอยู่กับอายุ เมื่อภรรยาอายุเท่ากับสามีก็จะเรียกสามีของตนด้วย ชื่อ ในขณะที่ภรรยาที่อายุน้อยกว่าสามีจะเรียกสามีของตนด้วย คำเรียกญาติ+ชื่อ

3.1.3 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างเพื่อนตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) คำเรียกขานระหว่างเพื่อนที่มีอายุมากกว่าเท่ากัน และน้อยกว่ากันใช้เรียกขานกันมีลำดับการใช้มากที่สุดไปหาน้อยสุดในแต่ละรูปแบบ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 คำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนใช้เรียกขานกันตามอายุ

16.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	50.0
	คำนำหน้า+ชื่อ	50.0

16.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	75.7
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	19.8
3.	คำนำหน้า	3.0
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.1
5.	วลีแสดงความรู้สึก	0.2
	คำนำหน้า+วลีฯ	0.2

16.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	42.1
2.	ชื่อ	23.7
3.	คำเรียกญาติ	21.1
4.	คำนำหน้า+ชื่อ	10.5
5.	คำนำหน้า	2.6

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าเรียกขานเพื่อนที่มีอายุน้อยกว่าจะใช้ ชื่อ เช่น เซนทร์ วรา มนตรี และ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณพิม คุณวุฒิ มากเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 50 เมื่อเพื่อนที่มีอายุเท่ากันเรียกขานกันด้วย ชื่อ เช่น วิภา ทรงวุฒิ เกไล มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งถึงร้อยละ 75.7 รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณหยาด คุณธรรม เจ้าข้าง ยายมา คำนำหน้า เช่น คุณ ไอ้เซ่อ และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้กอง เพื่อน ส่วน วลีแสดงความรู้สึก และ คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก มีการใช้น้อยมากที่สุด คือ ไม่ถึงร้อยละ 1 และเมื่อผู้พูดที่มีอายุน้อยกว่าเรียกขานเพื่อนที่มีอายุมากกว่าจะใช้ คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น พี่ละอ อ พี่วรรณ มากที่สุด (ร้อยละ 42.1) รองลงมา คือ ชื่อ เช่น ธำรง พัท คำเรียกญาติ เช่น พี่ ป้า คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณเม คุณสุ่มทุม และ คำนำหน้า เช่น คุณ ตามลำดับ (ร้อยละ 23.7 ร้อยละ 21.1 ร้อยละ 10.5 และร้อยละ 2.6 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนเรียกขานกันตามอายุ จะเห็นได้ว่า ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่เพื่อนที่มีอายุมากกว่าใช้เรียกเพื่อนที่มีอายุน้อยกว่า และเพื่อนที่มีอายุเท่ากันใช้เรียกขานกัน ในขณะที่ คำเรียกญาติ + ชื่อ เป็นคำเรียก

ชานที่ผู้พูดที่อายุน้อยกว่าใช้เรียกชานเพื่อนที่มีอายุมากกว่า แสดงให้เห็นว่าอายุมีผลต่อการใช้คำเรียกชานที่เพื่อนใช้เรียกชานกัน

3.1.4 การใช้คำเรียกชานในภาษาไทยระหว่างคู่รักตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าคำเรียกชานที่คู่รักที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่าใช้เรียกชานกันมีลำดับการใช้จากมากไปหาน้อยดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 คำเรียกชานในภาษาไทยที่คู่รักใช้เรียกชานกันตามอายุ

17.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกชาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	100.0

17.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกชาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	76.4
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	17.0
3.	วลีแสดงความรู้สึก	4.6
4.	คำนำหน้า	2.0

17.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกชาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	54.7
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	43.4
3.	คำนำหน้า	1.9

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าผู้พูดที่มีอายุมากกว่าจะเรียกคู่รักของตนที่มีอายุน้อยกว่าด้วย ชื่อ เช่น เซนทร์ คริสซี่ พิจิกา เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 100) เมื่อคู่รักที่มีอายุเท่ากันจะเรียกขานกันด้วย ชื่อ เช่น คี แพทริค บุษบง มากที่สุด (ร้อยละ 76.4) รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณณิต คุณวิน วลี แสดงความรู้สึก เช่น ทูทหัว ชื่นใจของแก้ว และ คำนำหน้า เช่น คุณ แม่คุณ ตามลำดับ (ร้อยละ 17.0 ร้อยละ 4.6 และร้อยละ 2.0 ตามลำดับ) ส่วนผู้พูดที่มีอายุน้อยกว่าจะเรียกขานคู่รักที่มีอายุมากกว่าด้วย คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น พี่วิธาน มากที่สุดถึงร้อยละ 54.7 รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณเพชร (ร้อยละ 43.4) และ คำนำหน้า เช่น คุณ (ร้อยละ 1.9) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ที่คู่รักเรียกขานกันตามอายุจะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ใช้มีลักษณะคล้ายกับคำเรียกขานที่เพื่อนเรียกขานตามอายุคือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้พูดที่มีอายุมากกว่าเรียกขานคู่รักที่มีอายุน้อยกว่าของตนและคู่รักที่มีอายุเท่ากันใช้เรียกขานกัน ในขณะที่ คำเรียกญาติ+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้พูดที่มีอายุน้อยกว่าเรียกขานคู่รักที่มีอายุมากกว่า แสดงให้เห็นให้ว่าอายุมีผลต่อการใช้คำเรียกขานที่คู่รักใช้เรียกขานกัน

3.1.5 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนรู้จักตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่คนรู้จักที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่าใช้เรียกขานกันมีลำดับการใช้จากมากไปหาน้อยดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 คำเรียกขานในภาษาไทยที่คนรู้จักใช้เรียกขานกันตามอายุ

18.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	41.2
2.	ชื่อ	39.2
3.	คำนำหน้า	10.3
4.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	3.9
5.	คำเรียกญาติ	2.9
6.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	2.0
7.	คำนำหน้า+อ./ต.	0.5

18.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	40.2
2.	ชื่อ	39.9
3.	คำนำหน้า	16.8
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.7
5.	คำนำหน้า+อ./ต.	1.4

18.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	27.3
2.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	25.9
3.	คำเรียกญาติ	23.4
4.	คำนำหน้า+ชื่อ	13.5
5.	ยศ	3.5

ตารางที่ 18.3 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
6.	คำนำหน้า	3.2
7.	คำนำหน้า+อ./ต.	2.5
8.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ+ชื่อ	0.7

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า คำเรียกขานที่ผู้พูดที่มีอายุมากกว่าจะเรียกขานคนรู้จักที่มีอายุน้อยกว่าและคนรู้จักที่มีอายุเท่ากันเรียกขานกันมากที่สุด คือ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณพิม คุณไพที ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 41.2 และร้อยละ 40.2 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ชื่อ เช่น แววดา ก้านเพชร และ คำนำหน้า เช่น คุณ แม่คุณ พ่อคุณ ในขณะที่ผู้พูดอายุน้อยกว่าจะเรียกคนรู้จักที่มีอายุมากกว่าด้วย คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น พี่ไฟ อาชาญ รองลงมา คือ คำนำหน้า + คำเรียกญาติ เช่น คุณป้า คุณลุง และ คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า เจ้ เป็นต้นในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 27.3 ร้อยละ 25.9 และร้อยละ 23.4 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่า อายุเป็นปัจจัยทำให้คำเรียกขานที่คนรู้จักใช้เรียกขานกันมีรูปแบบแตกต่างกันไป เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าคนที่รู้จักกับตน

3.1.6 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนไม่รู้จักตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่คนไม่รู้จักที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่า ใช้เรียกขานกัน มีลำดับการใช้จากมากไปหาน้อย ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 คำเรียกขานในภาษาไทยที่คนไม่รู้จักใช้ เรียกขานกันตามอายุ

19.1 ผู้พูดอายุมากกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	80.0
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	13.3
3.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	6.7

19.2 ผู้พูดอายุเท่ากับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	72.4
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	13.8
3.	คำนำหน้า+อ./ต.	10.3
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	3.5

19.3 ผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ	50.0
2.	คำนำหน้า	37.5
3.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	12.5

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้พูดอายุมากกว่าเรียกขานคนไม่รู้จักที่มีอายุน้อยกว่า และคนไม่รู้จักที่มีอายุเท่ากัน เรียกขานกันและกันมีรูปแบบเหมือนกัน คือ คำนำหน้า เช่น คุณ ซึ่งเป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดและในปริมาณใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 80 และร้อยละ 72.4 ตามลำดับ) รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณพิมพ์พรหม ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 13.3 และ

ร้อยละ 13.8) ในขณะที่ค่าเรียกขานที่ผู้พูดอายุน้อยกว่าใช้เรียกขานคนไม่รู้จึกที่มีอายุมากกว่ามากที่สุด คือ ค่าเรียกญาติ เช่น ลุง พี่ (ร้อยละ 50.6) รองลงมา คือ คำนำหน้า เช่น คุณ ท่าน (ร้อยละ 37.5) และ คำนำหน้า + ค่าเรียกญาติ เช่น คุณป้า (ร้อยละ 12.5) แสดงให้เห็นว่าอายุเป็นปัจจัยกำหนดการใช้คำเรียกขานที่คนไม่รู้จึกใช้เรียกขานกัน คือผู้พูดอายุน้อยกว่าเรียกคนไม่รู้จึกอายุมากกว่าด้วย ค่าเรียกญาติ มากที่สุดแทน คำนำหน้า ซึ่งมีการใช้รองลงมา

3.1.7 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการตามอายุ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่า คำเรียกขานที่ผู้ให้บริการที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่าใช้เรียกขานผู้รับบริการมีการปรากฏใช้ในความถี่ที่น้อยมากเทียบกับความสัมพันธ์อื่น ๆ จึงไม่น่าเสนอในรูปตาราง คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบดังนี้คือ

ผู้ให้บริการที่มีอายุมากกว่าจะเรียกขานผู้รับบริการที่มีอายุน้อยกว่าด้วย คำนำหน้า เช่น คุณ และ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น คุณลินิน (ในความถี่ที่เท่ากัน คือ 3 ครั้งใน 6 ครั้ง)

ผู้ให้บริการเรียกขานผู้รับบริการที่มีอายุเท่ากันด้วย คำนำหน้า (11 ครั้งใน 12 ครั้ง) และ คำนำหน้า + ชื่อ (1 ครั้งใน 12 ครั้ง)

ผู้ให้บริการที่มีอายุน้อยกว่าจะเรียกขานผู้รับบริการที่มีอายุมากกว่าด้วย คำนำหน้า + ค่าเรียกญาติ เช่น คุณลุง (1 ครั้งจากข้อมูลที่ปรากฏ 1 ครั้ง)

จากการใช้คำเรียกขาน ที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามอายุ แสดงให้เห็นว่าคำเรียกขานมีรูปแบบแตกต่างกันเมื่อผู้ให้บริการอายุน้อยกว่าใช้เรียกผู้รับบริการอายุมากกว่า คือ จะใช้ คำนำหน้า + ค่าเรียกญาติ แทน คำนำหน้า ซึ่งผู้ให้บริการอายุมากกว่าหรือเท่ากันใช้เรียกผู้รับบริการที่อายุน้อยกว่า

หรือเท่ากัน หนึ่ง คำน่าหน้า ที่เป็นคำเรียกขานหรือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของคำเรียกขานที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามอายุนี้ ได้แก่ คุณ เท่านั้น ในข้อมูล

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามอายุ

จากตารางที่ 11 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่า คำเรียกขานที่ผู้รับบริการที่มีอายุมากกว่า เท่ากัน และน้อยกว่าใช้เรียกขานผู้ให้บริการมีการปรากฏใช้ในความถี่ที่น้อยมากเช่นเดียวกัน จึงไม่น่าเสนอในรูปตาราง คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบดังนี้คือ

ผู้รับบริการที่มีอายุมากกว่าจะเรียกขานผู้ให้บริการที่มีอายุน้อยกว่าด้วย ค่าน่าหน้า เช่น คุณ และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น หมอ ในความถี่ที่เท่ากัน คือ 3 ครั้งใน 6 ครั้ง

ผู้รับบริการเรียกขานผู้ให้บริการที่มีอายุเท่ากันด้วย ค่าน่าหน้า เช่น คุณ และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น หมอ ในความถี่ที่เท่ากันคือ 3 ครั้งใน 8 ครั้ง และ ค่าน่าหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ (2 ครั้งใน 8 ครั้งตามลำดับ)

ผู้รับบริการที่มีอายุน้อยกว่าจะเรียกขานผู้ให้บริการที่มีอายุมากกว่าด้วย ค่าน่าหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ และ ค่าน่าหน้า + ชื่อ (4 ครั้ง และ 1 ครั้งใน 5 ครั้งตามลำดับ)

จากการใช้คำเรียกขานที่ผู้ให้บริการ ใช้เรียกผู้รับบริการตามอายุ แสดงให้เห็นว่าคำเรียกขานที่ผู้รับบริการอายุมากกว่าหรือเท่ากันใช้เรียกผู้ให้บริการด้วย ค่าน่าหน้า เหมือนกัน ซึ่งในข้อมูลพบ ค่าน่าหน้า ที่ใช้ ได้แก่ คุณ เท่านั้น นอกจากนี้ผู้รับบริการจะใช้ อาชีพ/ตำแหน่ง เรียกผู้ให้บริการที่อายุเท่ากันด้วยและในปริมาณที่เท่ากับ ค่าน่าหน้า ในขณะที่ผู้รับบริการที่อายุน้อยกว่าจะใช้ ค่าน่าหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เรียกผู้ให้บริการแสดงให้เห็นว่าการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้รับบริการใช้เรียกผู้ให้บริการแตกต่างกันไปเมื่อผู้รับบริการมีอายุน้อยกว่าผู้ให้บริการ

3.1.8 สรุปการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามอายุของผู้พูดกับผู้ฟัง
จากการวิเคราะห์การใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ตามอายุ
ของผู้พูดกับผู้ฟัง จะเห็นได้ว่าอายุไม่เป็นปัจจัยที่กำหนดการใช้คำเรียกขานเมื่อผู้พูด
อายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ฟัง แต่อายุเป็นปัจจัยที่กำหนดการใช้คำเรียกขานให้มีรูป
แบบแปรไปเมื่อผู้พูดอายุน้อยกว่าผู้ฟัง เมื่อพิจารณาจากรูปแบบคำเรียกขานที่ใช้มาก
ที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งแสดงว่าผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังมากกว่ารูปแบบอื่นที่ใช้รองลงมา
สรุปได้ดังนี้คือ

1. การใช้คำเรียกขานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับ
บัญชา ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมมูลนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคม
โดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย ชื่อ แต่เมื่อผู้บังคับบัญชามีอายุน้อย
กว่าผู้ใต้บังคับบัญชา คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแปรจาก ชื่อ เป็น คำนำหน้า + ชื่อ
ในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ใต้บังคับบัญชายังคงใช้ ชื่อ เป็นคำ
เรียกขานเช่นเดิม สรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานโดยทั่วไปที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียก
ผู้ใต้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำนำหน้า + ชื่อ เมื่อ
ผู้บังคับบัญชามีอายุน้อยกว่าผู้ใต้บังคับบัญชา และโดยทั่วไปผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับ
บัญชาด้วย คำนำหน้า + ชื่อ แต่เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีอายุน้อยกว่าผู้บังคับบัญชา
คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า + ชื่อ เป็น คำนำหน้า หรือ คำเรียก
ญาติ ในขณะที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้บังคับบัญชา ยังคงใช้ คำนำ
หน้า + ชื่อ เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขาน
ที่โดยทั่วไปผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปร
ไปเป็น คำนำหน้า หรือ คำเรียกญาติ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีอายุน้อยกว่าผู้บังคับบัญชา

2. การใช้คำเรียกขานระหว่างสามีกับภรรยาซึ่งเป็นความ
สัมพันธ์แบบสมมูลนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคม โดยทั่วไปสามีเรียก
ภรรยาของตนด้วย ชื่อ แต่สามีมีอายุมากกว่าเรียกภรรยาด้วย ชื่อ มากกว่าสามีอายุ
เท่ากับภรรยา และโดยทั่วไปภรรยาเรียกสามีด้วย ชื่อ แต่เมื่อภรรยาที่มีอายุน้อย
กว่าสามี คำเรียกขานที่ใช้เรียกสามีมีรูปแบบแปรจาก ชื่อ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ

ในขณะที่ภรรยาอายุเท่ากับสามียังคงใช้ ชื่อ เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปลึ้น ๆ ก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปสามีใช้เรียภรรยาตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามอายุ แต่แตกต่างกันที่ปริมาณการใช้และ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปภรรยาใช้เรียกสามีตามบทบาททางสังคมเช่นเดียวกัน แต่จะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ เมื่อภรรยาอายุน้อยกว่าสามี

3. การใช้คำเรียกขานระหว่างเพื่อนซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปเพื่อนจะเรียกขานกันด้วย ชื่อ แต่เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าเพื่อนของตน คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแปรจาก ชื่อ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ ในขณะที่ผู้พูดอายุมากกว่าหรือเท่ากับเพื่อนของตนยังคงใช้ ชื่อ เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปลึ้นคือ ชื่อ ซึ่งเป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปเพื่อนใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ เมื่อผู้พูดอายุน้อยกว่าใช้เรียกเพื่อนอายุมากกว่า

4. การใช้คำเรียกขานระหว่างคู่รัก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคู่รักจะเรียกขานกันด้วย ชื่อ แต่เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าคู่รักของตน คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแปรจาก ชื่อ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ และจะไม่ใช้ ชื่อ เรียกคู่รักของตนเลย สรุปลึ้นคือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปคู่รักใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าคู่รักของตน

5. การใช้คำเรียกขานระหว่างคนรู้จัก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อดูภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคนรู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า + ชื่อ แต่เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังที่รู้จักกับตน คำเรียกขานที่ใช้ก็จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า + ชื่อ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ ในขณะที่ผู้พูดอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ฟังที่รู้จักกับตนยังคงใช้ คำนำหน้า + ชื่อ เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปลึ้นคือ คำนำหน้า + ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปคนรู้จักใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ เมื่อผู้พูดอายุน้อยกว่าใช้เรียกผู้ฟังที่รู้จักกับตนซึ่งมีอายุมากกว่า

6. การใช้คำเรียกขานระหว่างคนไม่รู้จักซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมมูลนั้น เมื่อดูภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคนไม่รู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า แต่เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังที่ไม่รู้จักกับตนคำเรียกขานที่ใช้ก็จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า เป็น คำเรียกญาติ ในขณะที่ผู้พูดอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ฟังที่ไม่รู้จักกับตนยังคงใช้ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปคนไม่รู้จักใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำเรียกญาติ เมื่อผู้พูดอายุน้อยกว่าใช้เรียกผู้ฟังที่ไม่รู้จักกับตนซึ่งมีอายุมากกว่า

7. การใช้คำเรียกขานระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปผู้ให้บริการเรียกผู้รับบริการด้วย คำนำหน้า แต่เมื่อผู้ให้บริการมีอายุน้อยกว่าผู้รับบริการคำเรียกขานที่ใช้ก็จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า เป็น คำนำหน้า + คำเรียกญาติ ในขณะที่ผู้ให้บริการมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้รับบริการยังคงใช้ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำนำหน้า + คำเรียกญาติ และโดยทั่วไปผู้รับบริการเรียกผู้ให้บริการด้วย คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง แต่เมื่อผู้รับบริการมีอายุน้อยกว่าผู้ให้บริการคำเรียกขานที่ใช้ก็จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็น คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง ในขณะที่ผู้รับบริการที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ให้บริการยังคงใช้ คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นคำเรียกขานเช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้รับบริการใช้เรียกผู้ให้บริการตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เมื่อผู้รับบริการอายุน้อยกว่าใช้เรียกผู้ให้บริการอายุมากกว่า

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังในแต่ละบทบาทตามอายุดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าอายุไม่เป็นปัจจัยกำหนดการใช้คำเรียกขานเมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับผู้ฟัง กล่าวคือคำเรียกขานมีรูปแบบเช่นเดียวกับ

รูปแบบโดยทั่วไปเมื่อคุณภาพรวมตามบทบาททางสังคม แต่อายุเป็นปัจจัยกำหนดค่าเรียกขานเมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังให้แปรรูปแบบไปจากรูปแบบเดิมที่ใช้โดยทั่วไป แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดอายุน้อยกว่ากับผู้ฟังอายุมากกว่าในสังคมไทยนั้นผู้ที่อายุน้อยกว่าควรให้ความเคารพหรือยกย่องผู้ที่อายุมากกว่า ดังเห็นได้จากค่าเรียกขานมีรูปแบบแปรไปจากรูปแบบเดิมเมื่อใช้โดย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ภรรยา เพื่อน คนรู้จัก คนไม่รู้จัก ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการซึ่งทั้งหมดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังที่ตนพูดด้วย

3.2 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง

การวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกขานในภาษาไทยพบว่าเพศของผู้พูดกับผู้ฟังก็เป็นปัจจัยที่ทำให้รูปแบบคำเรียกขานที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังแตกต่างกันไปด้วยดังเช่นที่ วิไลวรรณ เชาวลิติ (2535 : 49) ศึกษาพบว่า เพศของผู้พูดและเพศของผู้ฟังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้พูดเลือกใช้คำเรียกขานที่ต่างกัน เมื่อผู้พูดเพศชายพูดกับผู้ฟังเพศชายจะเลือกใช้คำเรียกขานรูปแบบหนึ่ง เมื่อผู้พูดเพศชายพูดกับผู้ฟังเพศหญิงจะเลือกใช้คำเรียกขานอีกรูปแบบหนึ่ง และในลักษณะเดียวกันเมื่อผู้พูดเพศหญิงพูดกับผู้ฟังเพศชายจะเลือกใช้คำเรียกขานรูปแบบหนึ่ง เมื่อผู้พูดเพศหญิงพูดกับผู้ฟังเพศหญิงจะเลือกใช้คำเรียกขานอีกรูปแบบหนึ่ง จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามเพศของผู้พูดและเพศของผู้ฟังในแต่ละบทบาทของผู้พูดกับผู้ฟัง พบว่ามีรูปแบบคำเรียกขานที่ใช้แต่ละรูปแบบแตกต่างกันดังจะเห็นได้จากตารางที่ 20 (ดูภาคผนวก ค) แสดงจำนวนคำเรียกขานในภาษาไทยแต่ละรูปแบบที่ปรากฏตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังในแต่ละบทบาททางสังคมของผู้พูด โดยช่องตามแนวตั้งแสดงรูปแบบคำเรียกขานแต่ละรูปแบบ ช่องตามแนวนอนแสดงเพศของผู้พูดกับผู้ฟังในแต่ละบทบาททางสังคมของผู้พูด ได้แก่ เพศชายพูดกับเพศชาย (ช. พูดกับ ช.) เพศชายพูดกับเพศหญิง (ช. พูดกับ หญิง.) เพศหญิงพูดกับเพศชาย (หญิง. พูดกับ ช.) และเพศหญิงพูดกับเพศหญิง (หญิง. พูดกับ หญิง.) หนึ่งบทบาททางสังคมของผู้พูดก็นำมาพิจารณารูปแบบคำเรียกขานตามเพศ ได้แก่ ญาติผู้ใหญ่ ญาติผู้น้อย ผู้บังคับบัญชา

ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อน คู่รัก คนรู้จัก คนไม่รู้จัก ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ เนื่อง จากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังสามารถแปรไปตามเพศชายหรือหญิงของบทบาท เหล่านี้ได้

จากตารางที่ 20 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าการใช้คำเรียกขาน ในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังทั้ง 9 บทบาท โดยพิจารณาตามเพศ มีรูปแบบต่างกันไป รูปแบบคำเรียกขานที่ปรากฏใช้นี้จะนำเสนอในรูปตาราง โดย ตารางหนึ่งแสดงคำเรียกขานที่ผู้พูดเพศชายใช้เรียกขานผู้ฟังเพศชายและเพศหญิงว่า มีรูปแบบใดบ้าง ส่วนตารางอีกตารางหนึ่งแสดงคำเรียกขานที่ผู้พูดเพศหญิงใช้เรียก ขานผู้ฟังเพศชายและเพศหญิงว่ามีรูปแบบใดบ้างเช่นเดียวกัน รูปแบบคำเรียกขานที่ ปรากฏใช้ตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้ น้อยตามเพศ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่ใช้เรียกญาติผู้น้อย ตามเพศ

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่เรียกขาน ญาติผู้น้อยเมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- ญาติผู้ใหญ่ชายเรียกญาติผู้น้อยชาย
- ญาติผู้ใหญ่ชายเรียกญาติผู้น้อยหญิง
- ญาติผู้ใหญ่หญิงเรียกญาติผู้น้อยชาย
- ญาติผู้ใหญ่หญิงเรียกญาติผู้น้อยหญิง

คำเรียกขานที่ญาติผู้ใหญ่ชายใช้เรียกญาติผู้น้อยชาย และหญิง และญาติผู้ใหญ่หญิงใช้เรียกญาติผู้น้อยชายและหญิง มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่ชายใช้เรียกญาติผู้น้อยชายและหญิง

21.1 ญาติผู้ใหญ่ชายเรียกญาติผู้น้อยชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	54.3
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	30.4
3.	คำเรียกญาติ	6.5
4.	คำนำหน้า	4.4
	วลีแสดงความรู้สึก	4.4

21.2 ญาติผู้ใหญ่ชายเรียกญาติผู้น้อยหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	52.4
2.	คำเรียกญาติ	20.3
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	19.6
4.	คำนำหน้า+วลีฯ	2.8
5.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	2.1
6.	วลีแสดงความรู้สึก	1.4
7.	คำนำหน้า	0.7
	ชื่อ+วลีฯ	0.7

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่ชายเรียกขานญาติผู้น้อยไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงมีรูปแบบเหมือนกันคือ ชื่อ เช่น ไพ พิมพรรณ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น ยายพร นิ่งพร คำเรียกญาติ เช่น ลูกหลาน คำนำหน้า เช่น อีนั่งนี้ ไอ้เวร และ วลีแสดงความรู้สึก เช่น ลูกรัก โดย ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุด ส่วนคำเรียกขานอีก 4 รูปแบบพบว่ามีการใช้เป็นคำเรียกขานอันดับรองลงมา และเป็นที่น่าสนใจว่าเมื่อญาติผู้ใหญ่ชายเรียกขานญาติผู้น้อยชายจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ มากกว่า คำเรียกญาติ และจะใช้ คำนำหน้า และ วลีแสดงความรู้สึก เท่า ๆ กัน ในขณะที่ญาติผู้ใหญ่ชายจะเรียกขานญาติผู้น้อยหญิง

ด้วย คำเรียกญาติ มากกว่า คำนำหน้า+ชื่อ และ วลีแสดงความรู้สึก มากกว่า คำนำหน้า อีกรวม คำนำหน้า ที่ญาติผู้ใหญ่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกขานของ คำนำหน้า+ชื่อ นั้นเป็น คำนำหน้า ที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีสถานภาพที่สูงกว่าผู้ฟัง ได้แก่ ไร่ อี ยาย ตา นัง แม่ เป็นต้น และคำเรียกขานที่ไม่ปรากฏในข้อมูลว่าญาติผู้ใหญ่ชายใช้เรียกญาติผู้น้อยชาย คือ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น ลูกศิษย์ คำนำหน้า+วลีแสดงความรู้สึก เช่น นังลูกสารเลว และ ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก เช่น สาคนต์ของจัน

ตารางที่ 22 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่หญิงใช้เรียกญาติผู้น้อยชาย และหญิง

22.1 ญาติผู้ใหญ่หญิงเรียก
ญาติผู้น้อยชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	69.7
2.	คำเรียกญาติ	21.2
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	8.3
4.	วลีแสดงความรู้สึก	0.4
	คำนำหน้า+วลี	0.4

22.2 ญาติผู้ใหญ่หญิงเรียก
ญาติผู้น้อยหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	60.6
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	20.4
3.	คำเรียกญาติ	17.0
4.	คำนำหน้า	1.0
	คำเรียกญาติ+ชื่อ	1.0

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่หญิงใช้เรียกขานญาติผู้น้อยทั้งชายและหญิงมีรูปแบบเหมือนกัน 3 รูปแบบคือ ชื่อ เช่น อนิล ชิม คำนำหน้า+ชื่อ เช่น ยายพิม ตาวิน หนูแซ คำเรียกญาติ เช่น ลูกหลาน โดย ชื่อ เป็นคำที่ใช้เรียกญาติผู้น้อยทั้งชายและหญิงมากที่สุดและในปริมาณที่

ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 69.7 และร้อยละ 60.6 ตามลำดับ) ส่วน คำนำหน้า+ชื่อ และ คำเรียกญาติ มีลักษณะการใช้ที่แตกต่างไปคือเมื่อญาติผู้ใหญ่หญิงเรียกขานญาติผู้น้อยชายจะใช้ คำเรียกญาติ มากกว่า คำนำหน้า+ชื่อ ในขณะที่เมื่อเรียกขานญาติผู้น้อยหญิงจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ มากกว่า คำเรียกญาติ แต่ปริมาณการใช้ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้ใหญ่ใช้เรียกญาติผู้น้อยตามเพศ จะเห็นได้ว่าญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อยด้วย ชื่อ มากที่สุดไม่คำนึงว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นชายหรือหญิงและ คำเรียกญาติ คำนำหน้า + ชื่อ ซึ่งมีการใช้รองลงมานั้นพบว่าญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อยเพศตรงข้ามกันด้วย คำเรียกญาติ มากกว่า คำนำหน้า + ชื่อ แต่ญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อยเพศเดียวกันด้วย คำนำหน้า + ชื่อ มากกว่า คำเรียกญาติ

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้น้อยใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ตามเพศ

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้น้อยเรียกขานญาติผู้ใหญ่เมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- ญาติผู้น้อยชายเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย
- ญาติผู้น้อยชายเรียกญาติผู้ใหญ่หญิง
- ญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย
- ญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่หญิง

คำเรียกขานที่ญาติผู้น้อยชายใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชาย และหญิง และญาติผู้น้อยหญิงใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชายและหญิง มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 23 และ 24

ตารางที่ 23 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้สูงอายุชายใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชายและหญิง

23.1 ญาติผู้สูงอายุชายเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ	66.0
2.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	26.4
3.	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	7.6

23.2 ญาติผู้สูงอายุชายเรียกญาติผู้ใหญ่หญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ	76.3
2.	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	11.3
3.	ชื่อ	7.2
4.	คำนำหน้า+ชื่อ	2.6
	คำเรียกญาติ+ชื่อ	2.6

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้สูงอายุชายใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงที่มีรูปแบบเหมือนกันมี 3 รูปแบบ คือ คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ ป้า คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่พี่ พี่วิน อาชาญ และคำนำหน้า+คำเรียกญาติ เช่น คุณพ่อ คุณแม่ โดย คำเรียกญาติ เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงมากที่สุด (ร้อยละ 66.0 และร้อยละ 76.3) และ คำเรียกญาติ+ชื่อ และ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ มีการใช้รองลงมา เมื่อใช้กับญาติผู้ใหญ่ชายจะใช้ คำเรียกญาติ+ชื่อ มากกว่า คำนำหน้า+คำเรียกญาติ ในทางกลับกันจะใช้ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ มากกว่า คำเรียกญาติ+ชื่อ เมื่อใช้เรียกญาติผู้ใหญ่หญิง ส่วน ชื่อ และ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ญาติผู้สูงอายุชายใช้เรียกญาติผู้ใหญ่หญิงไม่มีการนำมาใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชาย อนึ่ง คำนำหน้า ที่ใช้เป็นส่วนประกอบหนึ่งของคำเรียกขานที่ใช้กับญาติผู้ใหญ่ ได้แก่ คุณ เช่น คุณป้า คุณพ่อ คุณแม่ เป็นต้น

ตารางที่ 24 ค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้น้อยหญิงใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชายและหญิง

24.1 ญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	46.6
2.	ค่าเรียกญาติ	32.3
3.	ค่านำหน้า+ชื่อ	9.0
4.	ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ	8.3
5.	ค่าเรียกญาติ + อ./ต.	3.0
6.	ชื่อ	0.8

24.2 ญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่หญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ค่าเรียกญาติ	54.7
2.	ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ	19.6
3.	ค่านำหน้า+ชื่อ	13.3
4.	ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	12.0
5.	ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	0.4

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่า ค่าเรียกญาติ+ชื่อ เป็นคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่ชายมากที่สุด (ร้อยละ 46.6) ค่าเรียกญาติ + ชื่อ ที่พบในข้อมูลเป็นคำเรียกขานที่น้องสาวใช้กับพี่ชายเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ พี่ไพ พี่พิมพ์ พี่นิต พี่ราม เป็นต้น ในขณะที่ ค่าเรียกญาติ เป็นคำเรียกขานที่ญาติผู้น้อยหญิงใช้เรียกญาติผู้ใหญ่หญิงมากที่สุด (ร้อยละ 54.7) ซึ่ง ค่าเรียกญาติ นี้ญาติผู้น้อยหญิงใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชายมากเป็นอันดับสอง (ร้อยละ 32.3) และ ค่านำหน้า + ค่าเรียกญาติ เช่น คุณลุง คุณพ่อ คุณแม่ ใช้มากเป็นอันดับสี่ (ร้อยละ 8.3) ในขณะที่เมื่อใช้กับญาติผู้ใหญ่หญิงจะแตกต่างกันไป คือ ค่านำหน้า+ค่าเรียกญาติ ใช้มากเป็นอันดับสอง (ร้อยละ 19.6) และ ค่าเรียกญาติ + ชื่อ ใช้มากเป็นอันดับสี่

(ร้อยละ 12.0) แต่มีการใช้ คำนำหน้า+ชื่อ ในการเรียกขานญาติผู้ใหญ่ทั้งชาย และหญิงในกรณีที่ไม้แตกต่างกันมากนัก คือ ร้อยละ 9.0 และร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทยที่ญาติผู้น้อยใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ ตามเพศเป็นส่วนใหญ่จะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปญาติผู้น้อยเรียกญาติผู้ใหญ่ด้วย คำเรียกญาติ แต่เมื่อญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย คำเรียกขานที่ใช้จะแปรจาก คำเรียกญาติ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ

3.2.2 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาตามเพศ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามเพศ

การใช้คำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาเรียกขานผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- ผู้บังคับบัญชาชายเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย
- ผู้บังคับบัญชาชายเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาหญิง
- ผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย
- ผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาหญิง

คำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาชายใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย และหญิง และผู้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายและหญิงมีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 25 และ 26

ตารางที่ 25 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาชายใช้ เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายและหญิง

25.1 ผู้บังคับบัญชาชายเรียกผู้ใต้
บังคับบัญชาชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	66.7
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	33.3

25.2 ผู้บังคับบัญชาชายเรียกผู้ใต้
บังคับบัญชาหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	51.2
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	36.6
3.	คำนำหน้า	12.2

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่า ชื่อ เช่น พงษ์ วุฒิ และ คำนำหน้า + ชื่อ เช่น ยายหวาด คุณหัสยา เป็นคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาชายใช้ เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งชาย และหญิงโดย ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 66.7 และร้อยละ 51.2) รองลงมา คือ คำนำหน้า+ชื่อ ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 33.3 และร้อยละ 36.6) ส่วน คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาชายใช้ เรียกขานเฉพาะผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเท่านั้นในข้อมูล แสดงให้เห็นว่า คำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาชายใช้ เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งชายและหญิง มีรูปแบบแตกต่างเฉพาะ คำนำหน้า ซึ่งใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาหญิง

ตารางที่ 26 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายและหญิง

26.1 ผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	72.7
2.	ชื่อ	27.3

26.2 ผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	76.2
2.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	20.2
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	3.6

จากตารางที่ 26 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกขานผู้ใต้บังคับบัญชาชายและหญิงมีรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ เมื่อผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกขานผู้ใต้บังคับบัญชาชายจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณวิท มากที่สุด (ร้อยละ 72.7) รองลงมาคือ ชื่อ เช่น วรฐ พงษ์ ในขณะที่ ชื่อ เช่น ขวัญ ปราง เป็นคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาหญิงให้ความสนิทสนมผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงมากกว่าผู้ใต้บังคับบัญชาชาย รองลงมา คือ คำเรียกญาติ+ชื่อ และ คำนำหน้า+ชื่อ ตามลำดับ การใช้ คำเรียกญาติ+ชื่อ เรียกขานผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงที่พบในข้อมูล คือ น้ำ + ชื่อ ได้แก่ น้ำพิม เป็นต้น

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามเพศมากที่สุด จะเห็นได้ว่า ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชานั้นจะมีรูปแบบแปรเป็น คำนำหน้า + ชื่อ เมื่อผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บังคับบัญชาหญิงพูดกับผู้ใต้บังคับบัญชาต่างเพศจะให้ความยกย่องมากกว่าพูดกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพศเดียวกัน

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามเพศ

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกขานผู้บังคับบัญชา เมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- ผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาชาย
- ผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาหญิง
- ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้บังคับบัญชาชาย
- ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้บังคับบัญชาหญิง

คำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาชายใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายและหญิง และผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายและหญิง มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 27 และ 28

ตารางที่ 27 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาชายใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายและหญิง

27.1 ผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำเรียกญาติ	41.2
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	23.5
3.	คำนำหน้า	14.7
4.	ยศ	11.8
5.	คำนำหน้า+อ./ต.	5.9

27.2 ผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	100.0

ตารางที่ 27.1 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
6.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	2.9

ตารางที่ 27.2 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ

จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาชายใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายและหญิงมีรูปแบบแตกต่างกัน คือ ผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกขานผู้บังคับบัญชาชายด้วย คำเรียกญาติ มากที่สุด (ร้อยละ 41.2) ซึ่งในข้อมูลพบว่าใช้คำว่า พี่ เท่านั้น และปรากฏจากนวนิยายเพียงเรื่องเดียว รองลงมา คือ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณคเชนทร์ คุณสุมทุม (ร้อยละ 23.5) ในขณะที่ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาชายใช้เรียกผู้บังคับบัญชาหญิงเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น ส่วน คำนำหน้า เช่น คุณ ท่าน ยศ เช่น จ่า คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ และ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ชัย เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายเท่านั้นในข้อมูล

ตารางที่ 28 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายและหญิง

28.1 ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้
บังคับบัญชาชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+อ./ต.	31.2
2.	คำนำหน้า	25.0

28.2 ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้
บังคับบัญชาหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	80.4
2.	คำนำหน้า	17.4

ตารางที่ 28.1 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	21.9
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	12.5
5.	ยศ	9.4

ตารางที่ 28.2 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
3.	คำนำหน้า+วลีฯ	2.2

จากตารางที่ 28 จะเห็นได้ว่า คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอบ เป็นคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายมากที่สุด แต่เมื่อเรียกขานผู้บังคับบัญชาหญิงจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณพิม คุณสุ คุณกุล มากที่สุดถึงร้อยละ 80.4 แต่เมื่อเรียกผู้บังคับบัญชาชายจะใช้เพียงร้อยละ 21.9 ส่วน คำนำหน้า เช่น คุณ ท่าน คุณผู้หญิง เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกขานผู้บังคับบัญชาทั้งชายและหญิงเป็นอันดับรองลงมา สำหรับ อาชีพ/ตำแหน่ง และ ยศ เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชาย ในขณะที่ คำนำหน้า+วลีฯ แสดงความรู้สึก เช่น แม่คุณของหน้า พบว่าใช้เรียกผู้บังคับบัญชาหญิงเท่านั้นในข้อมูล แสดงให้เห็นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงจะเรียกผู้บังคับบัญชาชายด้วย คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อเรียกผู้บังคับบัญชาหญิงจะใช้ คำนำหน้า+ชื่อ

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามเพศแล้ว กล่าวได้ว่า คำนำหน้า+ชื่อ ซึ่งเป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาจะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้บังคับบัญชาชาย และ คำเรียกญาติ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาชาย

3.2.3 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างเพื่อนตามเพศ

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนใช้เรียกขานกัน เมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- เพื่อนชายเรียกเพื่อนชาย
- เพื่อนชายเรียกเพื่อนหญิง
- เพื่อนหญิงเรียกเพื่อนชาย
- เพื่อนหญิงเรียกเพื่อนหญิง

คำเรียกขานที่เพื่อนชายใช้เรียกเพื่อนชายและหญิงและเพื่อนหญิงใช้เรียกเพื่อนชายและหญิงมีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 29 และ 30

ตารางที่ 29 คำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนชายใช้เรียกเพื่อนชายและหญิง

29.1 เพื่อนชายเรียกเพื่อนชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	71.8
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	10.2
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	6.0
4.	คำนำหน้า	4.8
5.	คำเรียกญาติ	3.6
6.	อาชีพ/ตำแหน่ง	2.4
7.	วลีแสดงความรู้สึก	0.6
	คำนำหน้า+วลีฯ	0.6

29.2 เพื่อนชายเรียกเพื่อนหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	79.0
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	19.8
3.	คำนำหน้า	1.2

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ว่า ชื่อ เช่น เซนทร์ วรา มนตรี วิชา คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณพิม คุณหยาด คุณทรงวุฒิ และ คำนำหน้า เช่น คุณ ไอ้เชอ ไอ้หนู เป็นคำเรียกขานที่ผู้พูดชายใช้เรียกขานเพื่อนทั้งชายและหญิงโดย ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง และในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ

71.8 และ ร้อยละ 79.0 ตามลำดับ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากเป็นอันดับสอง แต่มีแนวโน้มใช้เรียกเพื่อนหญิง (ร้อยละ 19.8) มากกว่าใช้เรียกเพื่อนชาย (ร้อยละ 10.2) สำหรับ คำนำหน้า ซึ่งใช้เรียกเพื่อนชายมากเป็นอันดับที่สี่ แต่ใช้เรียกเพื่อนหญิงมากเป็นอันดับสามนั้น แต่เมื่อพิจารณาการปรากฏแล้วจะเห็นได้ว่า คำนำหน้า ใช้เรียกเพื่อนชายมากกว่าเพื่อนหญิง (ร้อยละ 4.8 มากกว่าร้อยละ 1.2) นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้ คำเรียกญาติ เช่น พี่ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น พี่กอง และคำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่พงษ์ พี่เพชร เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกเพื่อนชาย แต่ไม่พบว่ามีการใช้เรียกเพื่อนหญิงเลยในข้อมูล

ตารางที่ 30 คำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนหญิงใช้เรียกเพื่อนชายและหญิง

30.1 เพื่อนหญิงเรียกเพื่อนชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	59.9
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	34.3
3.	คำนำหน้า	3.0
4.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	1.4
5.	คำเรียกญาติ	0.7
	อาชีพ/ตำแหน่ง	0.7

30.2 เพื่อนหญิงเรียกเพื่อนหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	70.6
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	17.6
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	7.8
4.	คำนำหน้า	2.0
	คำเรียกญาติ	2.0

จากตารางที่ 30 จะเห็นได้ว่า คำเรียกขานที่ผู้พูดหญิงเรียกขานเพื่อนทั้งชายและหญิงมีรูปแบบเหมือนกัน 4 รูปแบบ คือ ชื่อ เช่น ก้านเพชร มลหยก ใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง แต่มีแนวโน้มใช้เรียกเพื่อนหญิง (ร้อยละ 70.6) มากกว่าใช้เรียกเพื่อนชาย (ร้อยละ 59.9) คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณพิม คุณวุฒิ

ใช้มากเป็นอันดับสอง แต่มีแนวโน้มใช้เรียกผู้ชาย (ร้อยละ 34.3) มากกว่าเพื่อนหญิง (ร้อยละ 17.6) ส่วน คำนำหน้า เช่น คุณ พ่อคุณ และคำเรียกญาติ เช่น พี่ ใช้รองลงมาในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน และคำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ละอ เรียกขานเพื่อนหญิงมากกว่าเพื่อนชาย นอกจากนี้ในข้อมูลพบว่ามีการใช้ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้กอง เรียกขานเพื่อนชาย

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ที่เพื่อนใช้เรียกขานกัน เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าเพื่อนเรียกขานกันโดยไม่คำนึงว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นชายหรือหญิงด้วย ชื่อ มากที่สุด รองลงมา คือ คำนำหน้า + ชื่อ

3.2.4 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคู่รักตามเพศ

คำเรียกขานในภาษาไทยที่คู่รักใช้เรียกขานกันตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง สามารถจัดได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- ผู้พูดชายเรียกคู่รักหญิง
- ผู้พูดหญิงเรียกคู่รักชาย

คำเรียกขานที่ผู้พูดชายใช้เรียกคู่รักหญิงและผู้พูดหญิงใช้เรียกคู่รักชายมีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 คำเรียกขานในภาษาไทยที่คู่รักชายและหญิงใช้เรียกขานกัน

31.1 ผู้พูดชายเรียกคู่รักหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	80.3
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	13.7
3.	วลีแสดงความรู้สึก	4.1
4.	คำนำหน้า	1.4
5.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	0.5

31.2 ผู้พูดหญิงเรียกคู่รักชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	46.6
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	27.8
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	21.0
4.	คำนำหน้า	2.3
	วลีแสดงความรู้สึก	2.3

จากตารางที่ 31 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่คู่รักชายและหญิงใช้เรียกขานกันนั้นมีรูปแบบเหมือนกัน แต่มีปริมาณการใช้ที่ต่างกันดังนี้ คือ ชื่อ เช่น หยาดพิรุณ เซนทร์ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง แต่ฝ่ายชายใช้เรียกฝ่ายหญิง (ร้อยละ 80.3) มากกว่าฝ่ายหญิงใช้เรียกฝ่ายชาย (ร้อยละ 40.6) ในขณะที่ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณณิต คุณวิน คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่วิธาน เป็นคำเรียกขานที่ฝ่ายหญิงใช้เรียกคู่รักชาย (ร้อยละ 27.8 และ ร้อยละ 21.0 ตามลำดับ) มากกว่าฝ่ายชายใช้เรียกคู่รักหญิง (ร้อยละ 13.7 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ) ส่วน วลีแสดงความรู้สึก เช่น ที่รัก และ คำนำหน้า เช่น คุณ เป็นคำเรียกขานที่คู่รักทั้งชายและหญิงต่างฝ่ายต่างใช้เรียกขานกันในปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

3.2.5 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนรู้จักตามเพศ

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่คนรู้จักใช้เรียกขานกันเมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสามารถจัดได้เป็น 4 กลุ่ม

- ผู้พูดชาย เรียกคนรู้จักชาย
- ผู้พูดชาย เรียกคนรู้จักหญิง
- ผู้พูดหญิง เรียกคนรู้จักชาย
- ผู้พูดหญิง เรียกคนรู้จักหญิง

ค่าเรียกขานที่ผู้พูดเป็นชายใช้ เรียกคนรู้จักกันชาย และหญิง และคนรู้จักหญิง เรียกคนรู้จักชายและหญิงมีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 32 และ 33

ตารางที่ 32 ค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดชายใช้ เรียกคนรู้จักชายและหญิง

32.1 ผู้พูดชายเรียกคนรู้จักชาย

ลำดับ	รูปแบบค่าเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	21.8
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	20.9
3.	ค่าเรียกญาติ	19.6
4.	ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	12.0
5.	คำนำหน้า	10.6
6.	คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ	7.1
7.	ยศ	4.4
8.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.8
9.	คำนำหน้า+อ./ต.	1.8

32.2 ผู้พูดชายเรียกคนรู้จักหญิง

ลำดับ	รูปแบบค่าเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	40.9
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	26.0
3.	คำนำหน้า+ค่าเรียกญาติ	18.6
4.	คำนำหน้า	4.5
5.	ค่าเรียกญาติ	4.1
	ค่าเรียกญาติ+ชื่อ	4.1
6.	คำนำหน้า+อ./ต.	1.8

จากตารางที่ 32 จะเห็นได้ว่าค่าเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดชายเรียกขานคนรู้จักกันทั้งชายและหญิงที่มีรูปแบบเหมือนกัน คือ ชื่อ เช่น เซ็นทร์

อนุพงษ์ พิจิกา คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณวิน คุณณิต คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า น้องสาว พี่ อา คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ไพ อาชาญ คำนำหน้า เช่น คุณ แม่คุณ หนู ไอ้บ้า คำนำหน้า+คำเรียกญาติ เช่น คุณลุง คุณป้า คุณอา และ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ ท่านทูต ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้เรียกขานคนรู้จักทั้งชายและหญิงมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง แต่เมื่อเปรียบเทียบการปรากฏแล้วจะเห็นว่าใช้เรียกคนรู้จักกันที่เป็นหญิง (ร้อยละ 40.9) มากกว่าชาย (ร้อยละ 21.8) คำนำหน้า + ชื่อ ใช้เรียกขานคนรู้จักกันทั้งชายและหญิงเป็นอันดับสองในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 20.9 และร้อยละ 26.0 ตามลำดับ ส่วน คำเรียกญาติ คำเรียกญาติ + ชื่อ คำนำหน้า ใช้เรียกขานคนรู้จักกันที่เป็นชายมากกว่าหญิงเมื่อเปรียบเทียบกัน ในขณะที่ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ ใช้เรียกขานคนรู้จักกันที่เป็นหญิงมากกว่าชาย และ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง มีการใช้เรียกคนรู้จักกันที่เป็นทั้งชายและหญิงในควมถี่ที่เท่ากัน สำหรับ ยศ เช่น จ่า และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้กอง หมอ เป็นคำเรียกขานที่ใช้กับคนรู้จักที่เป็นชายแต่ไม่พบว่ามีการใช้เรียกคนรู้จักที่เป็นหญิงเลยในข้อมูล

ตารางที่ 33 คำเรียกขานในภาษาไทยผู้พูดหญิงใช้เรียกคนที่รู้จักชายและหญิง

33.1 ผู้พูดหญิงเรียกคนรู้จักชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	42.7
2.	ชื่อ	23.6
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	16.8

33.2 ผู้พูดหญิงเรียกคนรู้จักหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	37.2
2.	คำนำหน้า	20.4
3.	ชื่อ	17.4

ตารางที่ 33.1 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
4.	คำนำหน้า	9.1
5.	คำเรียกญาติ	4.5
6.	คำนำหน้า+อ./ต.	1.8
7.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.0
8.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	0.5

ตารางที่ 33.2 (ต่อ)

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
4.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ	11.0
5.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	7.0
6.	คำเรียกญาติ	5.2
7.	คำนำหน้า+คำเรียก ญาติ+ชื่อ	1.2
8.	คำนำหน้า+อ./ต.	0.6

จากตารางที่ 33 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้พูดหญิงเรียกขานคนรู้จักกันทั้งชายและหญิงมีรูปแบบเหมือนกัน 8 รูปแบบแต่แตกต่างกันที่ปริมาณการใช้ ดังนี้ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณพิม คุณไพ ที่ใช้เรียกคนรู้จักกันทั้งชาย และหญิงมากเป็นอันดับหนึ่งและปริมาณไม่แตกต่างกันมากนัก (ร้อยละ 42.7 และร้อยละ 37.2 ตามลำดับ) ชื่อ เช่น ทินภัทร สุข คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ข้าง พี่ทินกร และ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ ใช้เรียกคนรู้จักที่เป็นชายมากกว่าหญิง ในขณะที่ คำนำหน้า เช่น คุณ คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า น้า อา เจ้ และ คำนำหน้า + คำเรียกญาติ เช่น คุณป้า คุณอา คุณน้า ใช้เรียกคนรู้จักที่เป็นหญิงมากกว่าชาย

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทย ที่คนรู้จักใช้เรียกขานตามเพศมากที่สุด จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแตกต่างกัน คือ ผู้พูดชายเรียกคนรู้จักชายและหญิงด้วย ชื่อ แต่ผู้พูดหญิงเรียกคนรู้จักชายและหญิงด้วย คำนำหน้า+ชื่อ แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไทยให้ความสำคัญสนมผู้ชายน้อยกว่าผู้หญิงด้วยกัน

3.2.6 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนไม่รู้จักร่วมเพศ

คำเรียกขานในภาษาไทยที่คนไม่รู้จักร่วมเพศเรียกขานกันเมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง สามารถจัดเป็น 4 กลุ่ม คือ

- ผู้พูดชายเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชาย
- ผู้พูดชายเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศหญิง
- ผู้พูดหญิงเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชาย
- ผู้พูดหญิงเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศหญิง

คำเรียกขานที่ผู้พูดชายใช้เรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชายและหญิง และคนไม่รู้จักร่วมเพศชายใช้เรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชายและหญิง มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 34 และ 35

ตารางที่ 34 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดชายใช้เรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชายและหญิง

34.1 ผู้พูดชายเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศชาย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	52.6
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	21.0
3.	คำเรียกญาติ	15.8
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	5.3
	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	5.3

34.2 ผู้พูดชายเรียกคนไม่รู้จักร่วมเพศหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	79.0
2.	คำนำหน้า+อ./ต.	15.8
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	5.2

จากตารางที่ 34 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดชายเรียกขานคนไม่รู้จักรายและหญิงที่มีรูปแบบเหมือนกันมี 2 รูปแบบ คือ คำนำหน้า เช่น คุณ ท่าน และ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณก๊ก คุณวิท คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุด แต่ใช้เรียกคนไม่รู้จักราย (ร้อยละ 79.0) มากกว่าใช้เรียกคนไม่รู้จักราย (ร้อยละ 52.6) เมื่อเทียบกับ ส่วน คำนำหน้า+ชื่อ ใช้เรียกขานคนไม่รู้จักรายที่เป็นชาย (ร้อยละ 21.0) มากกว่าหญิง (ร้อยละ 5.2) นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้ คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า น้า อา อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น หมอ ผูกอง และ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ เช่น คุณลุง คุณน้า เรียกขานคนไม่รู้จักรายที่เป็นชายเท่านั้นและ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณหมอ ใช้เรียกขานคนไม่รู้จักรายที่เป็นหญิงเท่านั้นในข้อมูล

ตารางที่ 35 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้พูดหญิงใช้เรียกคนไม่รู้จักรายและหญิง

35.1 ผู้พูดหญิงเรียกคนไม่รู้จักราย

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	85.7
2.	คำเรียกญาติ	14.3

35.2 ผู้พูดหญิงเรียกคนไม่รู้จักรายหญิง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	71.4
2.	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	14.3
	คำนำหน้า+ชื่อ	14.3

จากตารางที่ 35 จะเห็นได้ว่า คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่ผู้พูดหญิงเรียกขานคนไม่รู้จักรายทั้งชายและหญิงมากที่สุด ส่วนคำเรียกขานอื่น ๆ อีก 3 รูปแบบที่พบในข้อมูลที่แตกต่างกันไป คือ คำเรียกญาติ ใช้เรียกขานคนไม่รู้จักราย ส่วน คำนำหน้า+คำเรียกญาติ และ คำนำหน้า+ชื่อ ใช้เรียกขานคนไม่รู้จักรายหญิงและใน

ปริมาณที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 14.3

เมื่อพิจารณาคำเรียกขานในภาษาไทย ที่คนไม่รู้จักใช้เรียกขานกันตามเพศเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าคนไม่รู้จักกันเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า โดยไม่คำนึงว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นชายหรือหญิง

3.2.6 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการตามเพศ

ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามเพศ

จากตารางที่ 20 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ให้บริการใช้เรียกขานผู้รับบริการ เมื่อแยกตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังมีการปรากฏในความถี่ที่น้อยมากเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ จึงไม่น่าเสนอในรูปตารางที่ผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามเพศ คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบดังนี้

ผู้ให้บริการชายเรียกขานผู้รับบริการชายด้วย คำนำหน้า มากที่สุด (8 ครั้งใน 10 ครั้ง) สำหรับ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ และ คำนำหน้า+ชื่อ มีการใช้ในความถี่ที่เท่ากันคือ 1 ครั้งใน 10 ครั้ง

ผู้ให้บริการชายเรียกขานผู้รับบริการหญิงด้วย คำนำหน้า ซึ่งในข้อมูลพบว่ามีการใช้เพียง 1 ครั้ง จากทั้งหมด 1 ครั้ง

ผู้ให้บริการหญิงเรียกขานผู้รับบริการชายด้วย คำนำหน้า ซึ่งในข้อมูลพบว่ามีการใช้เพียง 2 ครั้งจากทั้งหมด 2 ครั้ง

ผู้ให้บริการหญิงเรียกขานผู้รับบริการหญิงด้วย คำนำหน้า และ คำนำหน้า+ชื่อ ซึ่งพบว่ามีการใช้ในความถี่ที่เท่ากัน คือ 3 ครั้งใน 6 ครั้ง

จากการใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ที่ผู้ให้บริการใช้เรียกขานผู้รับบริการตามเพศจะเห็นได้ว่าไม่ว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นเพศหญิงหรือชาย ผู้ให้บริการก็จะเรียกขานผู้รับบริการด้วย คำนำหน้า เป็นส่วนใหญ่

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้รับบริการใช้ เรียกผู้ให้บริการตามเพศ

จากตารางที่ 20 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่า คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้รับบริการใช้ เรียกขานผู้ให้บริการตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง มีการปรากฏในความถี่ที่น้อยมากเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ เช่นเดียวกัน จึงไม่นำเสนอในรูปตาราง คำเรียกขานที่ผู้รับบริการใช้ เรียกผู้ให้บริการตามเพศ ซึ่งสามารถจัดเป็น 4 กลุ่ม คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบดังนี้

ผู้รับบริการชายเรียกขานผู้ให้บริการชายด้วย คำนำหน้า และ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพบว่ามีการใช้ในความถี่ที่เท่ากัน คือ 6 ครั้งใน 13 ครั้ง สำหรับ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง ปรากฏใช้เพียง 1 ครั้งจาก 13 ครั้ง

ผู้รับบริการชายเรียกขานผู้ให้บริการหญิงนั้น ในข้อมูลไม่พบการใช้ดังกล่าว

ผู้รับบริการหญิงเรียกขานผู้ให้บริการชายด้วย คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง ซึ่งพบในข้อมูล 4 ครั้งจากทั้งหมด 4 ครั้ง

ผู้รับบริการหญิงเรียกขานผู้ให้บริการหญิงด้วย คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง และ คำนำหน้า+ชื่อ ซึ่งพบว่ามีการใช้ในความถี่ที่เท่ากันคือ 1 ครั้ง

จากการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้รับบริการเรียกขานผู้ให้บริการตามเพศ จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้รับบริการชายเรียกขานผู้ให้บริการชายด้วย คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง แต่เมื่อผู้รับบริการหญิงเรียกขานผู้ให้บริการชายและหญิงด้วย คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง

3.2.8 สรุปการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง

จากการวิเคราะห์การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟัง จะเห็นได้ว่าเพศเป็นปัจจัยที่กำหนดการใช้คำเรียกขานที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังในบางบทบาท เมื่อพิจารณาจากรูปแบบคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับ

หนึ่ง ซึ่งแสดงว่าผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังมากกว่ารูปแบบที่มีการใช้รองลงมา สรุปได้ดังนี้คือ

1. การใช้คำเรียกขานระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย ซึ่ง เป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมมูลนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคม โดยทั่วไป ญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อยด้วย ชื่อ และเมื่อพิจารณาตามเพศแล้วญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อยด้วย ชื่อ เช่นเดิมโดยไม่คำนึงว่าตนเองและญาติผู้น้อยเป็นชายหรือหญิง สรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปญาติผู้ใหญ่ใช้เรียกญาติผู้น้อยตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามเพศ และโดยทั่วไปญาติผู้น้อยเรียกญาติผู้ใหญ่ด้วย คำเรียกญาติ เมื่อญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย คำเรียกขานที่ใช้มีรูปแบบแปรจาก คำเรียกญาติ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ ในขณะที่ญาติผู้น้อยชายเรียกญาติผู้ใหญ่ชาย และหญิง และญาติผู้น้อยหญิงเรียกญาติผู้ใหญ่หญิงด้วย คำเรียกญาติ เช่นเดิม สรุปก็คือ คำเรียกญาติ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปญาติผู้น้อยใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรจาก คำเรียกญาติ เป็น คำเรียกญาติ + ชื่อ เมื่อญาติผู้น้อยหญิงใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชาย ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่น้องสาวใช้เรียกพี่ชายเท่านั้น แต่จะไม่ใช้เรียกญาติผู้ใหญ่ชายที่มีลำดับญาติสูงกว่าตนมาก ๆ เช่น ปู่ ตา พ่อ ลุง ญาติชาย หรือ อาผู้ชาย กล่าวคือ ยังคงใช้ คำเรียกญาติ เรียกญาติผู้ใหญ่ชาย เช่นเดิม

2. การใช้คำเรียกขานระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมมูลนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคม โดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย ชื่อ แต่เมื่อผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายคำเรียกขานที่ใช้จะมีรูปแบบแปรจาก ชื่อ เป็น คำนำหน้า+ชื่อ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาเพศเดียวกัน และผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายด้วย ชื่อ เช่นเดิม สรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรเป็น คำนำหน้า + ชื่อ เมื่อผู้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชาย แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาหญิงยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชาเพศตรงข้ามมากกว่าผู้บังคับบัญชาชายยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชาเพศตรงข้าม แม้ว่าตนจะมีอำนาจเหนือผู้ใต้บังคับบัญชาของตน ซึ่งสะท้อนให้

เห็นว่าในสังคมไทยนั้นผู้ชายยังคงมีสถานภาพสูงกว่าผู้หญิง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหญิงจึงเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาชายด้วยคำนำหน้า+ชื่อ แทนการใช้ชื่อตามลำพัง แม้ว่าตนจะมีอำนาจเหนือกว่า และโดยทั่วไปผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาด้วย คำนำหน้า + ชื่อ จะมีรูปแบบไปเป็น คำเรียกญาติ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาชายเรียกผู้บังคับบัญชาชาย และ คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาหญิงเรียกผู้บังคับบัญชาชาย ในขณะที่ผู้ใต้บังคับบัญชาชายและหญิงเรียกผู้บังคับบัญชาหญิงด้วย คำนำหน้า + ชื่อ เช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า + ชื่อ เป็นคำเรียกขานโดยทั่วไปที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบไปเมื่อใช้เรียกผู้บังคับบัญชาชายเป็น คำเรียกญาติ ได้แก่ พี่ เพียงรูปแบบเดียวในข้อมูล เมื่อใช้โดยผู้ใต้บังคับบัญชาชาย และ คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เมื่อใช้โดยผู้ใต้บังคับบัญชาหญิง

3. การใช้คำเรียกขานระหว่างเพื่อน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปเพื่อนเรียกขานกันด้วย ชื่อ และเมื่อพิจารณาตามเพศแล้วเพื่อนต่างเรียกขานกันด้วย ชื่อ เช่นเดิมโดยไม่คำนึงว่าตนเองและเพื่อนเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกัน สรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปเพื่อนใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามเพศ

4. การใช้คำเรียกขานระหว่างคู่รัก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคู่รักเรียกขานกันด้วย ชื่อ แต่เมื่อพิจารณาตามเพศแล้วจะเห็นได้ว่าเพศไม่เป็นปัจจัยให้คำเรียกขานที่คู่รักใช้เรียกขานกันให้มีรูปแบบแปรไป แต่เป็นปัจจัยกำหนดปริมาการการใช้คือ ผู้พูดชายเรียกหญิงคนรักของตนด้วย ชื่อ มากกว่าผู้พูดหญิงเรียกขานชายคนรักของตน

5. การใช้คำเรียกขานระหว่างคนรู้จัก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุสนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคนรู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า+ชื่อ แต่เมื่อผู้พูดชายเรียกคนรู้จักชายและหญิง คำเรียกขานที่ใช้จะมีรูปแบบแปรจากคำนำหน้า+ชื่อ เป็น ชื่อ ในขณะที่ผู้พูดหญิงเรียกคนรู้จักชายและหญิงด้วย คำนำหน้า + ชื่อ เช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า + ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดย

ทั่วไปคนรู้จักใช้เรียกขานตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรเป็น ชื่อ เมื่อผู้พูดชายเรียกคนรู้จักเพศเดียวกันและต่างเพศกัน แสดงให้เห็นว่าผู้พูดชายให้ความสำคัญสนทนกับผู้ฟังที่รู้จักกันไม่ว่าจะเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันมากกว่าผู้พูดหญิง

6. การใช้คำเรียกขานระหว่างคนไม่รู้จักซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมมูลนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปคนไม่รู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า และเมื่อพิจารณาตามเพศแล้วคนไม่รู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า เช่นเดิมโดยไม่คำนึงว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันสรุปก็คือ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปคนไม่รู้จักใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามเพศ

7. การใช้คำเรียกขานระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบเป็นกลางนั้น เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมโดยทั่วไปผู้ให้บริการเรียกผู้รับบริการด้วย คำนำหน้า และเมื่อพิจารณาตามเพศแล้วผู้ให้บริการเรียกผู้รับบริการเพศเดียวกันและต่างเพศกันด้วย คำนำหน้า มากที่สุดเช่นเดิมสรุปก็คือ คำนำหน้า เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้ให้บริการใช้เรียกผู้รับบริการตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามเพศ และโดยทั่วไปผู้รับบริการเรียกผู้ให้บริการด้วย คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง แต่เมื่อผู้รับบริการหญิงเรียกผู้ให้บริการทั้งชายและหญิง คำเรียกขานที่ใช้จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็น คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง สรุปก็คือ คำนำหน้า หรือ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้รับบริการใช้เรียกผู้ให้บริการตามบทบาททางสังคมจะมีรูปแบบแปรเป็น คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เมื่อผู้รับบริการหญิงใช้เรียกผู้ให้บริการเพศเดียวกันและต่างเพศกัน

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทย ตามเพศของผู้พูดกับผู้ฟังสรุปได้ว่าเพศไม่เป็นปัจจัยกำหนดคำเรียกขานให้มีรูปแบบแปรไปเมื่อญาติผู้ใหญ่เรียกญาติผู้น้อย เพื่อนเรียกขานกัน คู่รักเรียกขานกัน คนไม่รู้จักเรียกขานกัน และผู้ให้บริการเรียกผู้รับบริการ แต่เพศเป็นปัจจัยกำหนดคำเรียกขานให้มีรูปแบบแปรไปเมื่อญาติผู้น้อยเรียกญาติผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา

เรียกผู้บังคับบัญชา คนรู้จักเรียกขานกัน และผู้รับบริการเรียกผู้ให้บริการ

3.3 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง

การใช้คำเรียกขานมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังดังที่กล่าวมาแล้ว ความใกล้ชิดระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คำเรียกขานที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังมีรูปแบบแตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือเมื่อผู้พูดมีความใกล้ชิดกับผู้ฟังก็จะใช้คำเรียกขานรูปแบบหนึ่ง และเมื่อผู้พูดไม่มีความใกล้ชิดกับผู้ฟังก็จะใช้คำเรียกขานอีกรูปแบบหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 36 (ดูภาคผนวก ค) แสดงจำนวนคำเรียกขานในภาษาไทยแต่ละรูปแบบที่ปรากฏตามความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟังในบทบาททางสังคมต่างๆ ของผู้พูด โดยช่องตามแนวตั้งแสดงรูปแบบคำเรียกขาน ช่องตามแนวนอนแสดงความใกล้ชิดของผู้พูดในแต่ละบทบาททางสังคมที่สัมพันธ์ต่อผู้ฟัง ซึ่งจำแนกเป็น "ใกล้ชิด" เมื่อผู้พูดมีความใกล้ชิดกับผู้ฟัง และ "ไม่ใกล้ชิด" เมื่อผู้พูดไม่มีความใกล้ชิดกับผู้ฟัง อนึ่งบทบาททางสังคมของผู้พูดที่นำมาพิจารณาตามความใกล้ชิด คือ ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อน และคนรู้จัก เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังสามารถแปรไปตามความใกล้ชิดมากน้อยของบทบาทเหล่านี้ได้

จากตารางที่ 36 (ดูภาคผนวก ค) จะเห็นได้ว่าการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังทั้ง 4 บทบาทตามความใกล้ชิดมีรูปแบบดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาตามความใกล้ชิด

- ก. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้-
บังคับบัญชาตามความใกล้ชิด

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความใกล้ชิดและไม่มีความใกล้ชิดกัน มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามความใกล้ชิด

37.1 ผู้พูดใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	56.2
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	25.7
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	16.2
4.	คำนำหน้า	1.9

37.2 ผู้พูดไม่ใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	71.6
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	24.7
3.	คำนำหน้า	2.4
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.3

จากตารางที่ 37 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งที่มีความใกล้ชิดและไม่มีความใกล้ชิดกับตน มีรูปแบบคำเรียกขานที่มีลักษณะคล้ายกัน ได้แก่ ชื่อ เช่น น้อง ขาว ปอ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น ยายหวาด คุณก้อย แม่ดาว คุณนารา และ คำนำหน้า เช่น หนู คุณ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามผู้บังคับบัญชาที่ไม่ใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาของตนมีแนวโน้มที่จะใช้ ชื่อ ในการเรียกขานมากกว่า เมื่อพิจารณาจากการใช้ถึงร้อยละ 71.6 ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้ ชื่อ ในการเรียกขานเพียงร้อยละ 56.2 ส่วน คำนำหน้า+ชื่อ และ คำนำหน้า ซึ่งมีการใช้เป็นคำเรียกขานลำดับรองลงมา มีปริมาณการใช้ใกล้เคียงกัน เมื่อผู้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้ใต้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดกับตน และเป็นที่

น่าสังเกตว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชามีแนวโน้มในการใช้ คำเรียกญาติ+ชื่อ เป็นคำเรียกขานด้วย ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาที่ไม่ใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชามีแนวโน้มในการใช้ อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นคำเรียกขาน แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชาเหมือนเป็นญาติของตน

ข. คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามความใกล้ชิด

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาที่มีและไม่มี ความใกล้ชิดกัน มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 คำเรียกขานในภาษาไทยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาตามความใกล้ชิด

38.1 ผู้พูดใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	69.6
2.	คำเรียกญาติ	15.2
3.	คำนำหน้า	6.5
4.	ยศ	5.4
5.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.1
	คำนำหน้า+วลีฯ	1.1
	คำเรียกญาติ+ชื่อ	1.1

38.2 ผู้พูดไม่ใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า	34.1
2.	คำนำหน้า+อ./ต.	27.3
3.	คำนำหน้า+ชื่อ	27.3
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	6.8
5.	ยศ	4.5

จากตารางที่ 38 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาที่มีความใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดกันที่มีรูปแบบเหมือนกันมี 4 รูปแบบ คือ

คำนำหน้า เช่น คุณผู้หญิง คุณท่าน คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณเพชร คุณคเชนทร์ คุณพิณยศ เช่น จำ และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้จัดการ คำเรียกขานทั้ง 4 รูปแบบนี้ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดกับตนมากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 69.6) และ คำนำหน้า ใช้มากเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 6.5) ในทางตรงข้ามเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาที่ไม่ใกล้ชิดกับตนจะใช้ คำนำหน้า มากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 34.1) แทน คำนำหน้า+ชื่อ ซึ่งใช้มากเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 27.3) สำหรับ ยศ และ อาชีพ/ตำแหน่ง นั้น เป็นคำเรียกขานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เรียกผู้บังคับบัญชาทั้งที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดกับตนในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน และเป็นที่น่าสนใจว่าเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา จะใช้คำเรียกญาติ เช่น พี่ และ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ชัย และ คำนำหน้า+วลีแสดงความรู้สึก เช่น แม่คุณของน้ำ เรียกผู้บังคับบัญชาของตนด้วย ในขณะที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่มีความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาของตนจะมีการใช้ คำนำหน้า+อาชีพ/ตำแหน่ง เรียกผู้บังคับบัญชาด้วย และมีปริมาณการใช้ที่มากกว่า อาชีพ/ตำแหน่ง ตามลำดับ คือร้อยละ 27.3 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 6.8 (ดูตารางที่ 38.2)

3.3.2 คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างเพื่อนตามความใกล้ชิด
การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างเพื่อนที่มีและไม่มี
ความใกล้ชิดกัน มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 คำเรียกขานในภาษาไทยที่เพื่อนใช้เรียกขานกันตามความใกล้ชิด

39.1 ผู้พูดใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	80.2
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	10.2
3.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	3.9
4.	คำนำหน้า	3.0
5.	คำเรียกญาติ	1.6
6.	อาชีพ/ตำแหน่ง	0.5
7.	วลีแสดงความรู้สึก	0.3
	คำนำหน้า+วลีฯ	0.3

39.2 ผู้พูดไม่ใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	49.7
2.	คำนำหน้า+ชื่อ	43.4
3.	คำนำหน้า	2.5
4.	อาชีพ/ตำแหน่ง	2.0
5.	คำเรียกญาติ	1.2
	คำเรียกญาติ+ชื่อ	1.2

จากตารางที่ 39 จะเห็นได้ว่าคำเรียกขานที่เพื่อนที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดใช้เรียกขานกันมีรูปแบบที่เหมือนกันแต่แตกต่างกันที่ปริมาณการใช้ดังนี้ คือ ชื่อ เช่น มนตรี แม็ค กฤติกา และ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น คุณธรรม คุณสมทุม ซึ่งใช้มากเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองตามลำดับ แต่เมื่อเพื่อนที่ใกล้ชิดกันจะใช้ ชื่อ มากกว่าถึงร้อยละ 80.2 แต่ คำนำหน้า+ชื่อ น้อยกว่าเพียงร้อยละ 10.2 ในการเรียกขานกันเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนที่ไม่ใกล้ชิดกันใช้เรียกขานกัน แสดงให้เห็นว่า ชื่อ แสดงความใกล้ชิดมากกว่า คำนำหน้า+ชื่อ สำหรับคำเรียกขานอื่น ๆ ได้แก่ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ละอ พี่ทองลา คำนำหน้า เช่น ไอ้เชอ ไอ้กริวก พ่อคุณ คำเรียกญาติ เช่น พี่ ป้า และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้กอง เป็นรูปแบบที่มีปริมาณการใช้ใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมากนัก

3.3.3 การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนรู้จักตามความใกล้ชิด

การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยระหว่างคนรู้จักกันที่มีและไม่มีความใกล้ชิดกัน มีรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 คำเรียกขานในภาษาไทยคนรู้จักใช้เรียกขานกันตามความใกล้ชิด

40.1 ผู้พูดใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	ชื่อ	38.1
2.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	23.4
3.	คำเรียกญาติ	18.3
4.	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	6.6
5.	คำนำหน้า+ชื่อ	6.2
6.	คำนำหน้า	5.1
7.	ยศ	2.3

40.2 ผู้พูดไม่ใกล้ชิดกับผู้ฟัง

ลำดับ	รูปแบบคำเรียกขาน	ร้อยละ
1.	คำนำหน้า+ชื่อ	42.4
2.	ชื่อ	21.2
3.	คำนำหน้า	13.1
4.	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ	10.4
5.	คำเรียกญาติ	4.3
6.	คำเรียกญาติ+ชื่อ	4.3
7.	คำนำหน้า+อ./ต.	2.2
8.	อาชีพ/ตำแหน่ง	1.0
9.	ยศ	0.7
	คำนำหน้า+คำเรียกญาติ+ชื่อ	0.4

จากตารางที่ 40 จะเห็นได้ว่า ชื่อ เช่น เซนทร์ อนุพงษ์ เป็นคำเรียกขานที่คนรู้จักใกล้ชิดใช้เรียกขานกันมากที่สุด ในขณะที่ คำนำหน้า+ชื่อ เช่น

คุณเพชร คุณกุล เป็นคำเรียกขานที่คนรู้จักไม่ใกล้ชิดใช้เรียกขานกันมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ชื่อ บ่งบอกความใกล้ชิดที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟัง และ คำนำหน้า+ชื่อ บ่งบอกความไม่ใกล้ชิดที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟัง นอกจากนี้ คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า ตา เป็นส่วนประกอบสำคัญของคำเรียกขานที่คนรู้จักกันใช้เรียกขานกัน แต่เมื่อคนรู้จักใกล้ชิดกันมักใช้ คำเรียกญาติ ตามลำดับ และ คำเรียกญาติ+ชื่อ เช่น พี่ไผ่ อาเมธ ในการเรียกขานกันมากกว่าการใช้ คำนำหน้า+คำเรียกญาติ ซึ่งพบว่าคนรู้จักไม่ใกล้ชิดกันใช้เรียกขานกันมากกว่า 2 รูปแบบแรก แสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติ ตามลำดับ และ คำเรียกญาติ+ชื่อ แสดงความใกล้ชิดมากกว่า คำนำหน้า+คำเรียกญาติ

3.3.4 สรุปการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง

จากการวิเคราะห์การใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง จะเห็นได้ว่าความใกล้ชิดเป็นปัจจัยที่กำหนดการใช้คำเรียกขานที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังน้อยมาก เมื่อพิจารณาจากรูปแบบคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งแสดงว่าผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังมากกว่ารูปแบบที่มีการใช้รองลงมาสรุปได้ดังนี้คือ

1. การใช้คำเรียกขานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมดุลเมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมนั้น โดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย ชื่อ เมื่อพิจารณาตามความใกล้ชิดแล้วผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดด้วย ชื่อ มากที่สุดเช่นเดิมสรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามความใกล้ชิด และโดยทั่วไปผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาด้วย คำนำหน้า+ชื่อ เมื่อพิจารณาตามความใกล้ชิดแล้วผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดด้วย คำนำหน้า+ชื่อ มากที่สุดเช่นเดิม แต่เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกผู้บังคับบัญชาที่ไม่ใกล้ชิดกับตน คำเรียกขานที่ใช้จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า+ชื่อ เป็น คำนำหน้า ตามลำดับ สรุปก็คือ คำนำหน้า+ชื่อ

เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปผู้ใต้บังคับบัญชา เรียกผู้บังคับบัญชาตามบทบาททางสังคม จะมีรูปแบบแปรไปเป็น คำนำหน้า ตามลำดับ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชา เรียกผู้บังคับบัญชาที่ไม่ใกล้ชิดกับตน

2. การใช้คำเรียกขานระหว่างเพื่อน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุลง เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมนั้นโดยทั่วไปเพื่อนเรียกขานกันด้วย ชื่อ และเมื่อพิจารณาตามความใกล้ชิดแล้วเพื่อนที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดกันต่างเรียกขานกันด้วย ชื่อ มากที่สุดเช่นเดียวกัน แต่เพื่อนที่ใกล้ชิดกันใช้ ชื่อ เรียกขานกันมากกว่าเพื่อนที่ไม่ใกล้ชิดกัน สรุปก็คือ ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปเพื่อนใช้เรียกขานกันตามบทบาททางสังคมจะไม่มีรูปแบบแปรไปตามความใกล้ชิด

3. การใช้คำเรียกขานระหว่างคนรู้จักซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบสมดุลง เมื่อมองภาพรวมตามบทบาททางสังคมนั้นโดยทั่วไปคนรู้จักเรียกขานกันด้วย คำนำหน้า+ชื่อ แต่เมื่อคนรู้จักมีความใกล้ชิดกันแต่ไม่เป็รียบเสมือนญาติหรือเพื่อน คำเรียกขานที่ใช้จะมีรูปแบบแปรจาก คำนำหน้า+ชื่อ เป็น ชื่อ มากที่สุด ในขณะที่คนรู้จักไม่ใกล้ชิดเรียกขานกันด้วยคำนำหน้า+ชื่อ มากที่สุดเช่นเดิม สรุปก็คือ คำนำหน้า+ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่โดยทั่วไปคนรู้จักใช้เรียกขานกันจะมีรูปแบบแปรไปเป็น ชื่อ เมื่อคนรู้จักที่ใกล้ชิดใช้เรียกขานกัน

เมื่อพิจารณาการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยตามความใกล้ชิดของผู้พูดกับผู้ฟัง กล่าวได้ว่าความใกล้ชิดไม่เป็นปัจจัยกำหนดคำเรียกขานเมื่อผู้บังคับบัญชา เรียกผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนใช้เรียกขานกัน แต่ความใกล้ชิดเป็นปัจจัยกำหนด คำเรียกขานให้มีรูปแบบแปรไปเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ เรียกผู้บังคับบัญชาและคนรู้จักเรียกขานกัน